

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการสนับสนุนจากครอบครัวและสภาพการแข่งขันทางการเรียนต่อความก้าวร้าวและการช่วยเหลือ โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน และศึกษาอิทธิพลกำกับของเพศต่อความก้าวร้าวและการช่วยเหลือ

สมมติฐานการวิจัย

1. การสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อความก้าวร้าวในกลุ่มเพศหญิง
2. การสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อความก้าวร้าวทั้งในกลุ่มเพศชายและกลุ่มเพศหญิงโดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน
3. การสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อการช่วยเหลือทั้งในกลุ่มเพศชายและกลุ่มเพศหญิงโดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน
4. สภาพการแข่งขันทางการเรียนมีอิทธิพลต่อความก้าวร้าวทั้งในกลุ่มเพศชายและกลุ่มเพศหญิงโดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน
5. สภาพการแข่งขันทางการเรียนมีอิทธิพลต่อการช่วยเหลือทั้งในกลุ่มเพศชายและกลุ่มเพศหญิงโดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นิสิตปริญญาตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 456 คน นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 200 คน นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 121 คน และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 243 คน รวมเป็นจำนวนทั้งหมด 1,020 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 510 คน และเพศชาย จำนวน 510 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย มาตรการสนับสนุนจากครอบครัว มาตรการสภาพการแข่งขันทางการเรียน มาตรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น มาตรการความก้าวร้าว และมาตรการช่วยเหลือ

1. **มาตรการสนับสนุนจากครอบครัว** พัฒนาจากมาตรการสนับสนุนจากครอบครัว (family support scale) ของ Blankfeld และ Holahan (1996) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน โดยคิดข้อกระทงเพิ่ม และนำไปพัฒนากับนิสิตนักศึกษา จนได้ข้อกระทงทั้งหมด 18 ข้อ แบ่งเป็นด้านละ 6 ข้อ ได้แก่ด้านความเหนียวแน่น ด้านการแสดงออก และด้านความขัดแย้งในครอบครัวระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟารวมเท่ากับ .91
2. **มาตรการสภาพการแข่งขันทางการเรียน** พัฒนาจากมาตรมาร้อยยในด้านการแข่งขันของนักเรียน (Student competition subscale) ของมาตรการสภาพแวดล้อมในห้องเรียน (Classroom Environment Scale) ที่ Trickett และ Quinland (1979) ได้พัฒนาขึ้น โดยคิดข้อกระทงเพิ่ม และนำไปพัฒนากับนิสิตนักศึกษา จนได้ข้อกระทงทั้งหมด 10 ข้อ มีองค์ประกอบ 1 ด้าน เป็นข้อกระทงทางบวก 5 ข้อ และข้อกระทงทางลบ 5 ข้อ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟารวมเท่ากับ .93
3. **มาตรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น** พัฒนาจากดัชนีการตอบสนองระหว่างบุคคล หรือ Interpersonal Reactivity Index (IRI) ของ Davis (1980) โดยคิดข้อกระทงเพิ่ม และนำไปพัฒนากับนิสิตนักศึกษา จนได้ข้อกระทงทั้งหมด 12 ข้อ มีองค์ประกอบ 2 ด้าน ได้แก่ด้านด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น จำนวน 6 ข้อ และด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น จำนวน 6 ข้อ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟารวมเท่ากับ .89
4. **มาตรการความก้าวร้าว** พัฒนาจากมาตรการความก้าวร้าวของ Bryant และ Smith (2001) โดยคิดข้อกระทงเพิ่ม และนำไปพัฒนากับนิสิตนักศึกษา จนได้ข้อกระทงทั้งหมด 20 ข้อ มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ความก้าวร้าวทางด้านร่างกาย จำนวน 5 ข้อ ความก้าวร้าวทางด้านวาจา จำนวน 6 ข้อ ความก้าวร้าวทางด้านความโกรธ จำนวน 4 ข้อ และความก้าวร้าวทางด้านความเป็นศัตรู จำนวน 5 ข้อ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟารวมเท่ากับ .92
5. **มาตรการช่วยเหลือ** พัฒนาจากการศึกษาคำจำกัดความและวัดจากลักษณะพฤติกรรมช่วยเหลือของ Bierhoff (2002) โดยคิดข้อกระทง และนำไปพัฒนากับนิสิตนักศึกษา จน

ได้ข้อกระทงทั้งหมด 20 ข้อ มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ด้านการให้ จำนวน 5 ข้อ ด้านการแบ่งปัน จำนวน 5 ข้อ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น จำนวน 5 ข้อ ด้านการปลอบโยน จำนวน 5 ข้อ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟารวมเท่ากับ .93

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยต่างๆ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ คณะจิตวิทยา และคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเก็บข้อมูลในคาบเรียน โดยได้ผู้ร่วมวิจัยทั้งหมด จำนวน 1,020 คน เป็นเพศชาย จำนวน 510 คน และเพศหญิง จำนวน 510 คน จากนั้นผู้วิจัยให้ผู้ร่วมวิจัยทำแบบสอบถาม ซึ่งมีมาตรวัดตามลำดับ ได้แก่ มาตรวัดสภาพการแข่งขันทางการเรียน มาตรวัดการสนับสนุนจากครอบครัว มาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น มาตรวัดความก้าวร้าว และมาตรวัดการช่วยเหลือ โดยที่ผู้วิจัยไม่ได้บอกถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แต่บอกเพียงว่าเป็นการศึกษาข้อมูลและความคิดเห็นทั่วไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model หรือ SEM) ด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL)

ผลการวิจัย

1. การสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อความก้าวร้าวในกลุ่มเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. การสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อความก้าวร้าวทั้งในกลุ่มเพศชายและกลุ่มเพศหญิง โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. การสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อการช่วยเหลือทั้งในกลุ่มเพศชายและกลุ่มเพศหญิง โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4. สภาพการแข่งขันทางการเรียนมีอิทธิพลต่อความก้าวร้าวทั้งในกลุ่มเพศชายและกลุ่มเพศหญิง โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
5. สภาพการแข่งขันทางการเรียนมีอิทธิพลต่อการช่วยเหลือทั้งในเพศชายและเพศหญิง โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่านได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะ

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ควรศึกษาเพิ่มเติมในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เนื่องจากกลุ่มนักเรียนในระดับนี้ส่วนหนึ่งนั้นมีการแข่งขันทางการเรียนค่อนข้างสูง เพื่อที่จะได้เข้าศึกษาต่อในคณะและมหาวิทยาลัยที่ต้องการ
2. ในการวิเคราะห์โมเดลการวัด ซึ่งพบว่า ตัวแปรสังเกตได้บางตัว เช่น ความสามารถในการเข้าใจทัศนคติของผู้อื่น และการให้คำปรึกษาที่มีการแปรผันร่วมกับมาตรวัดนั้นๆ ต่ำ ส่งผลให้ตัวแปรสังเกตได้เหล่านั้นอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรแฝงได้น้อย สาเหตุหนึ่งอาจเกิดจากข้อคำถามของมาตรวัด ซึ่งแม้จะผ่านการวิเคราะห์ความเที่ยงและตรวจสอบความตรงแล้ว แต่ก็ยังมีค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้างที่ต่ำ ดังนั้นในการศึกษาในครั้งต่อไปจึงควรพัฒนาข้อคำถามให้มีความสอดคล้องหรือมีความสัมพันธ์กับคะแนนที่แท้จริง (true score) ให้มากยิ่งขึ้น
3. ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าโมเดลงานวิจัยมีความเหมาะสมในการศึกษากับกลุ่มเพศหญิง แต่ไม่เหมาะสมที่จะนำไปศึกษากับกลุ่มเพศชาย ดังนั้นการศึกษาในครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อความก้าวร้าวและการช่วยเหลือในกลุ่มเพศชายเพิ่มเติมด้วย
4. จากการศึกษา พบว่า การสนับสนุนจากครอบครัวและสภาพการแข่งขันทางการเรียนสามารถทำนายความก้าวร้าวได้น้อยกว่าการช่วยเหลือ แม้ว่าความก้าวร่ววนั้นได้รับทั้งอิทธิพลทางอ้อมจากการสนับสนุนจากครอบครัวและสภาพการแข่งขันทางการเรียน รวมถึงอิทธิพลทางตรงจากการสนับสนุนจากครอบครัว ในขณะที่การช่วยเหลือได้รับเพียงอิทธิพลทางอ้อมจากตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปร แต่ผลวิจัยพบว่าตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปรนั้นทำนายการช่วยเหลือได้ดีกว่าความก้าวร้าว ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าความก้าวร้าวส่วนหนึ่งนั้นได้รับอิทธิพลจากความช่วยเหลือ จึงน่าจะมีการศึกษาในครั้งต่อไป